

EUROPAPARLAMENTET

2009–2014

Utskottet för industrifrågor, forskning och energi

2011/2034(INI)

4.3.2011

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om prioriteringar för energiinfrastruktur för 2020 och framåt
(2011/2034(INI))

Utskottet för industrifrågor, forskning och energi

Föredragande: Francisco Sosa Wagner

PR_INI

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om prioriteringar för energiinfrastruktur för 2020 och framåt (2011/2034(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens meddelande ”Prioriteringar för energiinfrastrukturen för 2020 och framåt – Förslag för ett integrerat europeiskt energinätverk” (KOM(2010)0677),
- med beaktande av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar om en konsekvensbedömning av ”Prioriteringar för energiinfrastrukturen för 2020 och framåt – Förslag för ett integrerat europeiskt energinätverk” (SEK(2010)1395),
- med beaktande av kommissionens meddelande ”Energi 2020 – En strategi för hållbar och trygg energiförsörjning” (KOM(2010)0639),
- med beaktande av kommissionens meddelande ”Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla” (KOM(2010)2020),
- med beaktande av kommissionens meddelande ”Förnybar energi – Framsteg mot 2020-målet” (KOM(2011)0031),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG¹,
- med beaktande av kommissionens meddelande ”Analys av möjligheterna att minska utsläppen av växthusgaser med mer än 20 procent och en bedömning av riskerna för koldioxidläckage” (KOM(2010)0265),
- med beaktande av det tredje lagstiftningspaketet för den inre marknaden på energiområdet med rubriken ”Energi i Europa: En verklig marknad med försörjningstrygghet”²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 994/2010 av den 20 oktober 2010 om åtgärder för att trygga naturgasförsörjningen³,
- med beaktande av kommissionens meddelande ”Ett resurseffektivt Europa – flaggskeppsinitiativ i Europa 2020-strategin” (KOM(2011)0021),

¹ EUT L 140, 5.6.2009, s. 16.

² EUT L 211, 14.8.2009.

³ EUT L 295, 12.11.2010, s. 1.

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 1364/2006/EG av den 6 september 2006 om riktlinjer för transeuropeiska energinät och om upphävande av beslut 96/391/EG och beslut nr 1229/2003/EG¹,
- med beaktande av kommissionens rapport om genomförandet av de transeuropeiska energinäten under perioden 2007–2009 (KOM(2010)0203),
- med beaktande av sin resolution av den 25 november 2010 om en ny energistrategi för Europa 2011–2020²,
- med beaktande av sin resolution av den 15 december 2010 om översynen av handlingsplanen för energieffektivitet³,
- med beaktande av sina resolutioner av den 16 juni 2010⁴ och 17 februari 2011⁵ om Europa 2020,
- med beaktande av artikel 194 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av artikel 170 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, som innebär att unionen ska bidra till att upprätta och utveckla transeuropeiska nät för infrastrukturerna inom transport-, telekommunikations- och energisektorerna,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för industrifrågor, forskning och energi och yttrandena från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet och utskottet för regional utveckling (A7-.../2011), och av följande skäl:
 - A. Våra främsta utmaningar på energiområdet handlar om att bekämpa klimatförändringen, stärka självförsörjningen på energiområdet och samtidigt minska importen av fossila bränslen, uppnå en konkurrenskraftig inre energimarknad och säkerställa allmän tillgång till hållbar, prisvärd och säker energi.
 - B. Lissabonfördraget innehåller den specifika rättsliga grunden för att utveckla en energipolitik för EU som främjar den sammankoppling av energinät som krävs för att uppnå målen för EU:s energipolitik (energimarknadens funktionssätt, energieffektivitet och förnybar energi, försörjningstrygghet).
 - C. Om EU inte i tid moderniserar och anpassar sin energiinfrastruktur till en mer hållbar modell för energiproduktion och energikonsumtion äventyrar man möjligheten att uppnå energi- och klimatmålen för 2020 och riskerar att undergräva EU:s långsiktiga mål om att minska utsläppen av växthusgaser med 80–95 procent.

¹ EUT L 262, 22.9.2006, s. 1.

² Antagna texter, P7_TA(2010)0441.

³ Antagna texter, P7_TA(2010)0485.

⁴ Antagna texter, P7_TA(2010)0223.

⁵ Antagna texter, P7_TA(2011)0068.

- D. En öppen, integrerad och konkurrenskraftig energimarknad inom EU behövs för att kunna uppnå konkurrenskraftiga energipriser, trygghet och hållbarhet, och inrättandet av en sådan marknad är fortsatt en viktig utmaning.
- E. Möjligheten till sammankoppling mellan medlemsstaterna är fortsatt generellt otillräcklig, och vissa regioner är isolerade.
- F. Alternativa leverans- och transitvägar och nya sammankopplingar är viktiga för att se till att solidariteten mellan medlemsstaterna omsätts i praktiken.
- G. Energiinfrastruktur som planeras i dag måste stämma överens med EU:s långsiktiga klimat- och energimål.
- H. Energieffektivitet är ett kraftfullt och kostnadseffektivt verktyg för att uppnå en hållbar energiframtid och kan delvis minska behovet av investeringar i energiinfrastruktur.
- I. Smarta nät och mätare utgör en viktig möjlighet att upprätta en effektiv relation mellan energiproduktion, energiöverföring och användare.
- J. Utdragna tillståndsförfaranden och bristande samordning mellan administrativa organ har lett till stora förseningar och extrakostnader, framför allt vid gränsöverskridande projekt.
- K. En offentlig debatt på hög nivå måste garanteras, och hänsyn måste tas till EU:s miljölagstiftning.
- L. Marknadsbaserade verktyg måste fortsatt utgöra grunden för finansiering av energiinfrastruktur, men en begränsad offentlig finansiering kan krävas för vissa projekt som inte fullt ut är kommersiellt genomförbara.

I. Strategisk planering av energiinfrastruktur

1. Europaparlamentet framhåller vikten av att i god tid och fullt ut införliva befintlig lagstiftning, inklusive den lagstiftning som anges i det tredje lagstiftningspaketet om den inre marknaden på energiområdet.
2. Europaparlamentet anser att en vision för EU behövs för att fullt ut utnyttja fördelarna med ny infrastruktur, och framhåller behovet av att utveckla en harmoniserad metod för att välja ut infrastrukturprojekt på grundval av både EU-perspektiv och regionala perspektiv och optimering av socio-ekonomiska och miljömässiga effekter.
3. Europaparlamentet framhåller att det referensscenario som används för att utvärdera energiinfrastrukturen för 2020 måste stämma överens med de övergripande energipolitiska målen och EU:s färdplan för 2050 och med åtgärder på andra EU-områden (t.ex. transport, byggnader och EU:s system för handel med utsläppsrätter), inklusive åtgärder för energieffektivitet (framför allt genomförandet av den kommande energieffektivitetsplanen), eventuella konsekvenser av tekniska framsteg samt genomförande av initiativ för ”smarta städer”.
4. Europaparlamentet framhåller vikten av att, alltefter infrastrukturens betydelse, fastställa var infrastruktur kan minimeras genom energieffektivitetsåtgärder, var befintlig

infrastruktur kan uppgraderas eller moderniseras och var ny infrastruktur behövs och kan byggas vid sidan av befintlig infrastruktur.

5. Europaparlamentet anser att utvecklingen av elinfrastruktur mellan EU och tredjeländer kan skapa en risk för koldioxidläckage eller öka en redan befintlig risk. Parlamentet uppmanar kommissionen att vid behov presentera åtgärder för att hantera denna fråga som en ”mekanism för koldioxidinkludering” eller kräva att direktiv 2009/28/EG efterlevs.
6. Europaparlamentet framhåller att större vikt bör läggas vid inre överföringssystem som bidrar till att på ett betydande sätt integrera energimarknaderna och få slut på energiöar och flaskhalsar i överföringen.
7. Europaparlamentet välkomnar kommissionens insatser för att främja regionalt samarbete och efterlyser ytterligare vägledning för sådana regionala initiativ.

II. Ett brett scenario för infrastrukturutveckling

8. Europaparlamentet anser att den tioåriga nätutvecklingsplanen visserligen identifierar relevanta elinfrastrukturprojekt, men att den även bör ange de prioriteringar som ska utvecklas för att EU:s energi- och klimatmål ska kunna uppnås.
9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ett konkret förslag för att förbättra öppenheten och allmänhetens deltagande vad gäller att fastställa EU:s prioriteringar inom en bredare process för intressenternas deltagande som inkluderar energisektorn, oberoende experter, konsumentorganisationer och icke-statliga organisationer, i syfte att säkra en bättre styrning av den framtida el- och gasinfrastrukturplaneringen inom EU.
10. Europaparlamentet anser att den tioåriga nätutvecklingsplanen bör utgöra grunden för ett rullande program för att utveckla den europeiska infrastrukturen för elöverföring inom ett långsiktigt europeiskt planeringsperspektiv, varvid tillsyn bör utövas av byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter samt av kommissionen.
11. Europaparlamentet framhåller att främjande av uppbyggnaden av infrastruktur för effektiv och intelligent integration av förnybar energi är avgörande för att på ett framgångsrikt sätt kunna uppnå de övergripande energimålen, och välkomnar att Nordsjönätet prioriteras som en grundläggande del av ett framtida europeiskt supernät. Parlamentet uppmanar kommissionen att rådgöra med alla relevanta intressenter i syfte att påskynda identifieringen av elmotorvägar och att presentera ett utkast för Europaparlamentet senast 2014.
12. Europaparlamentet stöder betydelsen av effektiv gasinfrastruktur för att förbättra diversifieringen och försörjningstryggheten och minska energiberoendet. Parlamentet lyfter fram behovet av ökade flexibilitetskrav för gasinfrastruktur, framför allt i syfte att säkra omvända flöden, och framhåller att gasinfrastruktur bör utvecklas med fullständig hänsyn till vad LNG/CNG-terminaler bidrar med.
13. Europaparlamentet anser att utvecklingen av infrastruktur för okonventionella gaskällor ännu inte ägnats nödvändig uppmärksamhet av kommissionen när det gäller de rättsliga

frågorna, livscykelanalys och miljöpåverkan. Parlamentet uppmanar kommissionen att genomföra en grundlig undersökning av den här frågan.

14. Europaparlamentet framhåller betydelsen av integrerad energiinfrastrukturplanering för jordbruket och småskaliga energikällor på landsbygden, i syfte att gynna decentraliserad energiproduktion och utveckling på landsbygden.
15. Europaparlamentet betonar betydelsen av infrastruktur på distributionsnivå och den roll som ”prosumenter” (producerande konsumenter) och systemansvariga för distributionssystem spelar vid integration av decentraliserade energiprodukter i systemet.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att senast 2012 presentera konkreta initiativ för att främja utvecklingen av energilagringsskapacitet (inklusive anläggningar för flera användningsområden (gas/väte), vattenkraft, högtempererad solvärmeteknik och annan teknik).
17. Europaparlamentet anser att de infrastrukturprojekt för lagring och transport av koldioxid som kommissionen utvecklat så här långt bör fortsätta. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta fram en halvtidsutvärdering av vilka framsteg som gjorts med EU finansierade projekt på det här området.
18. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att där så krävs kritiskt utvärdera och granska siffrorna för investeringsbehov som anges i meddelandena om prioriteringar för energiinfrastruktur, och ber kommissionen att rapportera till rådet och parlamentet om vilka investeringar som sannolikt kommer att behövas.

III. Smarta nät

19. Europaparlamentet anser att energiinfrastrukturen bör bli mer användarinriktad, med ett starkare fokus på samspelet mellan distributionssystemens kapacitet och förbrukningen. Parlamentet pekar på fördelarna med ett nytt elsystem som innehåller modern teknik och tjänster som smarta mätare, smarta nät och driftkompatibel ICT-styrd energiförvaltning på belastnings- och efterfrågesidan.
20. Europaparlamentet anser att smarta nät och energiförvaltningslösningar erbjuder en unik möjlighet att stärka den europeiska industrins konkurrenskraft, med särskilt fokus på små och medelstora företag, och uppmanar kommissionen att lägga fram ett nytt förslag med ett bindande krav på att smarta mätare senast 2014 ska finnas hos alla kunder som inte är hushåll.
21. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att i samarbete med europeiska standardiseringsorgan och industrin påskynda arbetet med tekniska standarder för elfordon och smarta nät och mätare, med målet att arbetet ska vara slutfört senast 2012.
22. Europaparlamentet påpekar att medlemsstaterna redan är skyldiga att införa smarta mätare för minst 80 procent av slutkonsumenterna senast 2020. Parlamentet framhåller att medlemsstaterna bör stödja ett tillräckligt antal pilotprojekt för hushåll i syfte att stärka innovationsprocessen, som anges i det tredje energipaketet för den inre marknaden.

Parlamentet efterlyser tydliga bestämmelser vad gäller sekretess och dataskydd som ska fastställas i enlighet med befintlig EU-lagstiftning.

IV. Definiera tydliga och öppna kriterier för prioriterade projekt

23. Europaparlamentet välkomnar de prioriterade korridorer som kommissionen identifierat och instämmer i behovet av att optimera begränsade medel. Parlamentet efterlyser en tydlig och öppen metodik som möjliggör identifiering av prioriterade projekt som uppfyller angelägna europeiska behov vad gäller att upprätthålla principerna om trygghet, hållbarhet och utveckling av den inre marknaden.
24. Europaparlamentet framhåller att valet av vilka projekt som är av europeiskt intresse bör grundas på objektiva och öppna kriterier och med deltagande av alla intressenter. Parlamentet framhåller att alla projekt av europeiskt intresse ska bidra till att uppnå EU:s energipolitiska mål och anser att följande kriterier ska vara obligatoriska:
- Projektet måste vara av stort europeiskt intresse.
 - Projektets nödvändighet måste visas på grundval av infrastrukturhierarkin.
 - De måste stämma överens med klimat- och miljömålen.
 - De måste stämma överens med EU:s långsiktiga energipolitik (som ger utrymme för flexibel och multifunktionell tillämpning och som undviker inlåsnings effekter).
 - De måste utnyttja beprövad teknik som ICT och smarta nät.
25. Europaparlamentet anser att beroende på infrastrukturens natur och för att ge utrymme för fortsatt prioritering av projekt bör de kriterier som man ska ta hänsyn till inkludera
- medverkan till att avlägsna energiöar,
 - kostnadseffektivitet,
 - projektens mognadsgrad,
 - minskning av risken för inskränkningar i fråga om förnybara energikällor,
 - miljöpåverkan,
 - allmänintresset.
26. Europaparlamentet framhåller att utvärderingen av eventuella hinder för en marknadsstyrd utveckling av energiinfrastruktur måste garanteras.
27. Europaparlamentet betonar att öppenheten bör stärkas genom att allmänheten tydligt informeras om syftet med varje projekt. Parlamentet anser att bevis på överensstämmelse med kriterierna bör verifieras i samband med offentliga samråd.

V. Snabba och öppna tillståndsförfaranden

28. Europaparlamentet instämmer i behovet av att i rätt tid genomföra projekt av europeiskt intresse och välkomnar kommissionens förslag om att effektivisera, samordna och förbättra tillståndsförfarandena, förutsatt att subsidiaritetsprincipen respekteras.
29. Europaparlamentet välkomnar inrättandet av en nationell kontaktpunkt för varje projekt av europeiskt intresse ("one-stop shop"), som ska fungera som en enda administrativ kontaktpunkt mellan utvecklare och olika myndigheter som är delaktiga i tillståndsförfarandet. I samband med gränsöverskridande projekt bör ytterligare samordning mellan nationella "one-stop shops" och en utökad roll för kommissionen i denna samordning garanteras.
30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fastställa huruvida det går att inrätta gemensamma eller samordnade förfaranden för nyckelåtgärder (regelbundet informationsutbyte, snabb information om beslut, gemensamma mekanismer för problemlösning, etc.), samt att bedöma huruvida det är möjligt att ändra vissa aspekter av nationell förvaltningsrätt.
31. Europaparlamentet välkomnar införandet av tidsgränser för när berörda verkställande myndigheter måste avge ett slutgiltigt beslut. Parlamentet uppmanar kommissionen att ytterligare utvärdera detta initiativ, med hänsyn till de olika projektens särskilda egenskaper och regionala särdrag, och att bedöma lämpligheten i att använda tvistlösning som ett verktyg för att fatta slutgiltiga beslut.
32. Europaparlamentet uppmanar till ökad delaktighet och konstaterar att man för att öka lokalbefolkningens acceptans av energiinfrastrukturprojekt måste göra dem delaktiga i de här projektens utveckling på ett så tidigt stadium som möjligt. Parlamentet vill att civilsamhället deltar i samrådsprocessen för projekt av europeiskt intresse.
33. Europaparlamentet ber kommissionen att ytterligare bedöma huruvida kompensationsmekanismer kan vara användbara vid godkännandet av gränsöverskridande projekt som inte medför några fördelar för en del (transit-)regioner men som ändå är nödvändiga för att EU:s energimål ska kunna uppnås.

VI. Finansieringsinstrument

34. Europaparlamentet noterar att nätinvesteringar är cykliska och bör betraktas i ett historiskt perspektiv. Parlamentet pekar på att en stor del av den infrastruktur som byggts under de senaste årtiondena för att koppla samman centraliserade kraftverk kommer att bli föråldrad under de kommande åren, samt att samhället förväntar sig att kostnaden för att införa ny infrastruktur optimeras.
35. Europaparlamentet framhåller att den största delen av infrastrukturinvesteringarna måste finansieras av marknaden och bygga på principen att "användaren betalar". I de fall då viktiga projekt inte är attraktiva för marknaden, men det ändå är nödvändigt att de utvecklas för att de angivna målen ska kunna uppnås, anser parlamentet att offentlig finansiering bör användas för att underlätta för privata investeringar genom inrättande av en innovativ kombination av finansiella instrument.

36. Europaparlamentet betonar att ett stabilt, förutsägbart och lämpligt regelverk är avgörande för att främja investeringar.
37. Europaparlamentet framhåller att marknadsbaserade verktyg bör användas i största möjliga utsträckning, inklusive projektobligationer, lånegarantier, lånefaciliteter för riskdelning, incitament för att finansiera offentliga-privata partnerskap, partnerskap med EIB och användning av ETS-inkomster, i enlighet med EU:s energi- och klimatmål.
38. Europaparlamentet påminner om vikten av transparenta och icke-diskriminerande avgifter i syfte att säkerställa en lämplig kostnadsfördelning för gränsöverskridande investeringar, rättvisa priser för konsumenterna och ökad konkurrenskraft.
39. Europaparlamentet välkomnar kommissionens initiativ att under 2011 lägga fram ett förslag för att lösa kostnadsfördelningen vid tekniskt komplexa eller gränsöverskridande projekt.
40. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaterna.